

معانی و بیان

دکتر کامل احمد نژاد

www.ketab.ir

کتاب آمه

سرشناسه	احمدنژاد، کامل، ۱۳۲۳ -
عنوان و نام پدیدآور	معانی و بیان / تألیف کامل احمدنژاد
مشخصات نشر	تهران: کتاب آمه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص.
شابک	ISBN 978-600-7033-07-4
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	چاپ قبلی: زوار ۱۳۸۲.
موضوع	معانی و بیان
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۲ م ۳۵۶ الف / PIR
رده‌بندی دیویی	۴۲ / ۰۴۲
شماره کتابخانه ملی	۳۱۶۵۴۸۸

کتاب آمه

معانی و بیان

دکتر کامل احمدنژاد

طرح جلد: ابراهیم حقیقی

چاپ سوم (اول ناشر): ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

لیتوگرافی: پارسیان - چاپ: منصور

بلوار کشاورز - نبش کارگر - پلاک ۳۰۸ - تلفن: ۶۶۹۳۹۲۴۵ - تلفن پخش: ۶۶۴۶۲۲۸۲

Email: amchpub@gmail.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۳۳-۰۷-۴

همه‌ی حقوق محفوظ است

بها: ۱۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۱	بیان
۱۴	تشبیه
۱۵	اجزای تشبیه
۱۶	ادوات تشبیه
۱۹	وجه شبه
۲۰	الف - تشبیه از نظر ذکر یا حذف وجه شبه:
۲۱	ب - تشبیه از نظر ذکر یا حذف ادوات تشبیه
۲۳	۱- مفضل مرسل
۲۴	۲- مفضل مؤکد
۲۴	۳- مجمل مرسل
۲۵	۴- مجمل مؤکد
۲۶	ج - تشبیه از نظر حسی یا عقلی بودن طرفین تشبیه
۳۱	تشبیه خیالی
۳۱	تشبیه وهمی
۳۱	د - تشبیه از نظر مفرد یا مرکب بودن طرفین
۳۵	مثال‌های دیگر تشبیه مرکب به مرکب
۳۸	تقسیم‌بندی تشبیه از جهت چگونگی ذکر طرفین
۴۴	تشبیه از نظر معانی مختلف
۵۱	تشبیه در تشبیه
۵۱	ترکیب تشبیهات مختلف
۵۳	استعاره
۵۳	استعاره‌ی مصرحه
۵۸	تقسیم استعاره به اعتبار بودن یا نبودن مناسبات طرفین
۶۱	مجاز
۶۲	۱- مجاز به علاقه‌ی محل و حال (محلیه)
۶۳	۲- مجاز به علاقه‌ی حال و محل (حالیه)
۶۳	۳- مجاز به علاقه‌ی جنسیت
۶۴	۴- مجاز به علاقه‌ی مکان
۶۵	۵- مجاز به علاقه مایکون
۶۵	۶- مجاز به علاقه جزء و کل (جزئیه)

۶۶	۷- مجاز کل و جزء (کلیه)
۶۶	۸- مجاز به علاقه‌ی پدر و فرزندی
۶۷	۹- مجاز به علاقه‌ی آلایت
۶۷	۱۰- مجاز به علاقه‌ی سببیت
۶۸	کنایه
۹۳	معانی
۹۳	خبر
۹۴	صدق و کذب خبر
۹۹	اقسام خبر به حسب حال مخاطب
۱۰۲	انشا
۱۰۳	امر
۱۰۸	نهی
۱۱۱	استفهام
۱۱۶	تمنّا
۱۱۸	ندا
۱۱۹	اسناد
۱۱۹	احوال مسندالیه
۱۲۰	ب - برای فزونی تقریر و ایضاح
۱۲۷	ج - آوردن مسندالیه به صورت موصول
۱۳۷	احوال مسند
۱۳۷	۱- حذف مسند
۱۳۸	۲- ذکر مسند
۱۳۹	۳- تقدیم مسند
۱۴۰	۴- مقید آوردن مسند
۱۴۱	مجاز عقلی
۱۴۴	حصر و قصر
۱۴۴	شیوه‌های قصر
۱۴۸	فصل و وصل
۱۴۸	موارد فصل
۱۵۰	موارد وصل
۱۵۰	۱- توسط بین‌الکمالین
۱۵۰	۲- وقتی که فصل معنی را دچار ابهام کند
۱۵۰	ایجاز و اطناب و مساوات
۱۵۱	ایجاز
۱۵۲	اطناب
۱۵۵	کتاب‌نامه

پیشگفتار

هدف از تألیف این کتاب آشنا کردن بیشتر دانشجویان و علاقه‌مندان است با مقوله‌ها و مباحث دو علم معانی و بیان. در تألیف کتاب بیشتر آموزش این علوم مورد نظر بوده است نه انجام یک کار تحقیقی. در هر بخش از کتاب سعی شده است مباحث به صورتی ساده و روشن طرح شود و با ذکر مثال‌های متنوع و فراوان از دشواری مطالب به خصوص در بخش «معانی» کاسته شود و تشخیص و کاربرد این مقوله‌ها برای دانشجویان آسان‌تر گردد.

در تألیف این کتاب سپاسگزار خانم شیوا کمالی و خانم فاطمه حاجی آقابزرگی هستم که با صمیمیت و دقت مرا در این کاریاری داده‌اند. امید است که این کار کمکی هر چند اندک به آموزش و شناخت بهتر این دانش‌های ادبی بکند و امیدوار است که خوانندگان با نظرهای پرمایه‌ی خویش ما را در رفع نواقص و تکمیل مطالب یاری برسانند.